

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Ano ang Sinasabi ng Bibliya Tungkol sa Mabuti at Masama? — Bahagi 2 · Mga Kasulatan sa KJV na may Mga Numero ng Strong

PART 2 · ISANG BAGONG PAG-AARAL NA ITINAYO SA SALIGANG DOKTRINANG BIBLIKAL

Ang Mabuti at Masama — Saligang Doktrinang Biblikal

BUKAS NA SALITA

Makinig kayo. Ang pinakamatandang kasinungalingan na sinabi kailanman ay sinabi sa ilalim ng isang punongkahoy, at ito ay isang kasinungalingan tungkol sa kaalaman. Hindi tinukso ng ahas ang babae sa pamamagitan ng di-pagkaalam — tinukso niya siya sa pamamagitan ng pagkaalam: kayo'y magiging kagaya ng Dios, na nakakaalam ng mabuti at masama. At ang kaalaman ay tunay — sinabi mismo ng Dios pagkatapos, ang tao ay naging gaya ng isa sa atin, na nakakaalam ng mabuti at masama — ngunit kinuha ito ng tao sa kanyang sariling kamay, sa isang sinungaling na salita, hiwalay sa Dios na siya lamang ang mabuti, at ang kabayaran nito ay kamatayan. Mula sa araw na yaon ay dinadala ng mga anak ni Adan ang isang kaalaman na labis na mabigat sa kanila: matalino sila sa paggawa ng masama, ngunit sa paggawa ng mabuti ay walang kaalaman; isang pusong mapagdaya nang higit sa lahat ng bagay na sa katapusan ay tumatawag sa masama na mabuti at sa mabuti na masama. Ngunit dinggin ninyo ang buong payo ng Dios. Ang Dios na sumara ng daan patungo sa punongkahoy ng buhay ay hindi sumara ng kanyang bibig. Naglagay siya ng isang salita sa harap ng tao — tanggihan ang masama, piliin ang mabuti; humiwalay sa masama, at gumawa ng mabuti — at inilagay niya sa harap natin ang matibay na pagkain, upang sa paggamit ay masanay ang ating mga pandama upang makilala ang dalawang ito. At isinugo niya ang kanyang Anak, ang Bata na tumanggi sa masama at pinili ang mabuti at kailanman ay hindi nabigo, na naglakad sa paggawa ng mabuti, at dinala ang masama sa kanyang sariling katawan sa punongkahoy, hanggang sa ang daan na nasarhan ay bumukas na muli: sa siyang nagtatagumpay ay ipagkakaloob ko na kumain ng punongkahoy ng buhay. Mula sa unang punongkahoy hanggang sa huling punongkahoy, ito ang bagay na inilagay sa harap ninyo. Siyasatin ninyo ito.

TATLONG TANONG NA SASAGUTIN NG PAG-AARAL NA ITO:

1. Saan nagmula ang kaalaman ng mabuti at masama, at ano ang idinulot nito sa tao sa araw na kinain niya ito?
2. Ano ang tinatawag ng Diyos sa isang tao na gawin sa masama at sa mabuti — at kaya bang tugunan ng puso ng tao ang panawagang iyon nang mag-isa?
3. Paano sinasanay ang mga pandama upang makilala ang mabuti at masama, at paano dinadaig sa wakas ang kasamaan?

ANG PATIBAYAN NA NAILATAG NA — MABUTI AT MASAMA

DALAWANG URI NG PUNONGKAHOY SA HALAMANAN --> ANG PUNONGKAHOY NG BUHAY + ANG PUNONGKAHOY NG KAALAMAN NG MABUTI AT MASAMA (Genesis 2:9).

SA BAWAT PUNONGKAHOY AY MAKAKAKAIN KANG FREELY + SA PUNONGKAHOY NG PAGKAKILALA NG MABUTI AT MASAMA AY HINDI KA MAKAKAKAIN (Genesis 2:16-17).

ANG SINABI NG AHAS, TIYAK NA HINDI KAYO MAMAMATAY --> KINUHA NG TAO ANG KAALAMAN NANG HIWALAY SA DIYOS + PUMASOK ANG KAMATAYAN (Genesis 3:4-7; Romans 5:12).

HINDI NILA AKO NAKILALA --> MATALINO SA PAGGAWA NG MASAMA + SA PAGGAWA NG MABUTI AY WALANG KAALAMAN (Jeremias 4:22).

KAAWA-AWA SA MGA TUMATAWAG NG MASAMA NA MABUTI, AT MABUTI NA MASAMA (Isaiah 5:20).

ANG NAKIKINIG AY MANANAHANG TIWASAY + MAPAPAYAPA MULA SA TAKOT SA KASAMAAN (Kawikaan 1:33).

› MGA PANDAMA NA SINASANAY DAHIL SA PAGGAMIT --> NAKAKAKILALA NG MABUTI AT MASAMA (Hebrews 5:12-14).

Pinagtitibay ng Bahagi 2 na ito ang parehong katotohanan mula sa isang bagong hanay ng mga saksi.

MGA SUSING SALITANG GRIEGO

“**mabuti**” — **G18 agathos** — mabuti sa kanyang likas na kalagayan at sa kanyang gawain, kapaki-pakinabang

ang mabuti na dumadaig sa masama ay mabuting GUMAGAWA ng mabuti (Romans 12:21; Acts 10:38)

“**mabuti**” — **G2570 kalos** — mabuti — makatarungan, matapat, karapat-dapat

ang mabuti na natutukoy at pinananangan ng mga sanay na pandama (Hebrews 5:14; 1 Thessalonians 5:21)

“**masama**” — **G2556 kakos** — masama, di-mabuti, walang halaga sa kalikasan

ang kasamaan na hindi dapat sundin (3 Juan 11) at hindi ka dapat daigin nito (Roma 12:21)

“**masama**” — **G4190 poneros** — masama, hamak — nagpapagal na gawin ang pinsala

ang kasamaan na dapat pagtaniman (Romans 12:9), at layuan ang bawat anyo nito (1 Thessalonians 5:22)

“Malupig” — G3528 nikao — lumupig, mangibabaw, magtagumpay

Ang salitang ito rin ay matatagpuan sa Roma 12:21 at Apocalipsis 2:7 — ang siyang magtagumpay ay kakain ng bunga mula sa punong-kahoy ng buhay

“Puno ng kahoy” — G3586 xylon — kahoy, troso, isang punongkahoy

ang punongkahoy na kinapagdalhan niya ng ating mga kasalanan (1 Pedro 2:24) at ang punongkahoy ng buhay (Apocalipsis 22:2) ay isa lamang salita

“nalinlang” — G1818 exapatao — lubos na linlangin, iligaw

ang pamamaraan ng ahas ay hindi kailanman nagbago — dinadaya ang isang isipan palayo sa payak na salita ng Dios (2 Corinto 11:3)

“sahod” — G3800 opsonion — pasahod na ibinayad, ang nararapat na gantimpala

ang babala ng punongkahoy na binanggit nang buo: ang kabayaran ng kasalanan ay kamatayan (Roma 6:23)

“Pagnanasa” — G1939 epithumia — matinding hangarin, pananabik, masidhing pagnanasa

isa sa tatlong pintuan na unang binuksan ng puno (1 Juan 2:16)

MGA SUSING SALITANG HEBREO

“masama” — H7451 ra — masama, di-mabuti, kasawian, paghihirap

isang salita para sa masamang gawa at sa masamang araw — ang madilim na kalahati ng kaalaman ng punongkahoy (Genesis 2:9; Genesis 6:5)

“mabuti” — H2896 towb — maganda — kaaya-aya, katanggap-tanggap, mabuti

ang salitang binitiwang ng Diyos sa lahat ng kanyang gawa bago pa man kumuha ang tao ng kaalaman (Genesis 1:31)

“alam” — H3045 yada — upang malaman, upang mahalata, upang matukoy

ang pagkaalam ay hindi ang kasalanan — ang pagkaalam na hiwalay sa Diyos ang siyang kasalanan (Genesis 3:5; Genesis 3:22)

“tumanggi” — H3988 ma'as — tumanggi, itakwil, hamakin

Ang sariling salita ng Diyos laban sa masama (Isaias 7:15)

“pumili” — H977 bachar — pumili, mamili, mamili

Ang salita mismo ng Diyos na nakalagay sa mabuti (Isaiah 7:15; Deuteronomy 30:19)

“Humiwalay” — H5493 sur — upang lumihis, upang alisin

ang paa ay sumusunod sa nadidiskubre ng puso — lumihis sa masama (Awit 34:14; Kawikaan 3:7)

“nalinlang” — H5377 nasha — para linlangin, para iligaw

ang sariling salaysay ng babae tungkol sa pagkahulog, sa kanyang sariling bibig (Genesis 3:13)

“dinig” — H8085 shama — marinig, makinig, maunawaan

ang pusong may unawa na hiningi ni Solomon ay, sa Hebreo, isang pusong nakikinig (1 Kings 3:9)

ANGKLA NG PAGBUBUKAS

Mga Hebreo 5:14 Nguni't ang pagkaing matigas ay sa mga may gulang, sa makatuwid ay doon sa mga sa pamamagitan ng pamimihasa ay nangasanay ang kanilang mga pakiramdam, upang makilala ang mabuti at ang masama. **[G2556 kakos ■] [G2570 kalos ■] [G1253 diakrisis ■] [G1128 gymnazo ■] [G145 aistheterion ■] [G5046 teleios ■]**

PAGKAING MATIGAS → PAMIMIHASA NA NANGASANAY ANG MGA PAKIRAMDAM → MAKILALA ANG MABUTI AT ANG MASAMA.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang "sinasanay" ay gymnazo (G1128, sanayin), sinanay sa paraang sinasanay ang isang tao sa pamamagitan ng matagal na pagsasanay, at ang "mga pandama" ay aistheterion (G145, mga pandama), ang mga bahaging tumatanggap ng damdamin. Ang kaalaman sa pagkilala ay hindi ibinibigay sa taong tamad; ito ay lumalago sa paggamit. Alam ng isang sanggol ang matamis mula sa mapait; nauunawaan ng ganap na lumaki ang mabuti mula sa masama — at ang guro ay ang salita ng katuwiran (Hebreo 5:13).)

I. ANG PUNONGKAHOY — ANG KAALAMAN NG MABUTI (H2896 TOWB) AT MASAMA (H7451 RA) NA HINIWALAY SA DIYOS

A. 2 Mga Taga-Corinto 11:3 Nguni't ako'y natatakot, baka sa anomang paraan, kung paanong si Eva ay nadaya ng ahas sa kaniyang katusuhan, ang inyong walang malay at malinis na mga pagiisip na kay Cristo ay pasamain. **[G1818 exapatao ■]**

KUNG PAANONG SI EVA AY NADAYA NG AHAS SA KANIYANG KATUSUHAN → ANG INYONG WALANG MALAY AT MALINIS NA MGA PAGIISIP NA KAY CRISTO AY PASAMAIN.

(Ang mga personal kong kuro-kuro — Nilingon ni Pablo ang halamanan at nakita niya ang parehong panganib na gumagana pa rin. Ang isang isip na naligaw palayo sa payak na salita ng Diyos ay isang isip na handa nang maligaw muli. Ang punongkahoy ay nag-alok ng kaalaman; ang tunay na layunin ng ahas ay ilihis ang babae palayo sa kaplakasan ng talagang sinabi ng Diyos.)

B. Mga Taga-Roma 6:23 Sapagka't ang kabayaran ng kasalanan ay kamatayan; datapuwa't ang kaloob na walang bayad ng Dios ay buhay na walang hanggan kay Cristo Jesus na Panginoon natin.

[G3800 opsonion ■]

SAPAGKA'T ANG KABAYARAN NG KASALANAN AY KAMATAYAN → DATAPUWA'T ANG KALOOB NA WALANG BAYAD NG DIOS AY BUHAY NA WALANG HANGGAN KAY CRISTO JESUS NA PANGINOON NATIN.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang babala na ibinigay sa punongkahoy ay hindi isang banta na lumipas kasama ng Eden. Tinutukoy ni Pablo ang parehong batas sa kanyang buong pangalan: ang kabayaran ng kasalanan ay kamatayan. Ngunit ang parehong talata ay iniwang bukas ang kabilang pinto — ang kaloob na walang bayad ay buhay.)

C. 1 Juan 2:16 Sapagka't ang lahat na nangasa sanglibutan, ang masamang pita ng laman at ang masamang pita ng mga mata at ang kapalaluan sa buhay, ay hindi mula sa Ama, kundi sa sanglibutan.

[G1939 epithumia ■]

ANG PITA NG LAMAN + ANG PITA NG MGA MATA + ANG KAPALALUAN SA BUHAY → HINDI SA AMA, KUNDI SA SANLIBUTAN.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang talatuntunang tatlong bahagi ni Juan ay tumutugma nang eksakto sa puno: mabuti para sa pagkain ay ang masamang pagnanasa ng laman, kaakit-akit sa mga mata ay ang masamang pagnanasa ng mga mata, at kanais-nais upang gawing marunong ay ang kapalaluan sa buhay. Ang parehong tatlong pintuan na binuksan ng ahas sa unang puno ay patuloy pa rin niyang binubuksan sa bawat tukso mula noon.)

D. Genesis 3:22 At sinabi ng Panginoong Dios, Narito't ang tao'y naging parang isa sa atin, na nakakakilala ng mabuti at ng masama; at baka ngayo'y iunat ang kaniyang kamay at pumitas naman ng bunga ng punong kahoy ng buhay, at kumain at mabuhay magpakailan man: **[H3045 yada ■]**

ANG TAO AY NAGING GAYA NG ISA SA ATIN, NA NAKAKAALAM NG MABUTI AT MASAMA → BAKA SAKALING KUMUHA SIYA NAMAN SA PUNONGKAHOY NG BUHAY, AT KUMAIN, AT MABUHAY MAGPAKAILANMAN.

(Ang mga personal kong kaisipan — ang pagsasara ng daan ay awa. Ang isang taong nahulog sa kasamaan, na kumakain ng buhay at nabubuhay magpakailanman sa wasak na kalagayang iyon, ay magiging masama nang walang hanggan. Isinara ng Diyos ang daan upang muli niya itong mabuksan sa kanyang Anak — binubuksan ng Apocalipsis 2:7 ang isinara ng Genesis 3:22.)

II. ANG PUSO NG TAO — LAGING MASAMA (H7451 RA)

A. Marcos 7:21 Sapagka't mula sa loob, mula sa puso ng mga tao, lumalabas ang masasamang pagiisip, ang mga pakikiapid, ang mga pagnanakaw, ang mga pagpatay sa kapuwa-tao, ang mga pangangalunya **[G2556 kakos ■]** (22) Ang mga kasakiman, ang mga kasamaan, ang pagdaraya, ang kalibugan, ang matang masama, ang kapusungan, ang kapalaluan, ang kamangmangan: (23) Ang lahat ng masasamang bagay na ito ay sa loob nagsisipanggaling, at nangakakahawa sa tao.

SAPAGKA'T MULA SA LOOB, MULA SA PUSO NG MGA TAO, LUMALABAS ANG MASASAMANG PAGIISIP, ANG MGA PAKIKIAPID → ANG LAHAT NG MASASAMANG BAGAY NA ITO AY SA LOOB NAGSISIPANGGALING, AT NANGAKAKAHAWA SA TAO.

(Ang aking mga personal na kuro-kuro — tinukoy mismo ni Jesus ang pinagmulan: hindi ang pumapasok sa tao, kundi ang lumalabas mula sa puso. Ang kaalaman ng punongkahoy ay doon mismo tumahan, sa puso, at mula noon ang puso ay patuloy na pinapaging kasamaan ito.)

B. Jeremias 4:22 Sapagka't ang bayan ko ay hangal, hindi nila ako nakikilala; sila'y mga mangmang na anak, at sila'y walang unawa; sila'y pantas sa paggawa ng masama, nguni't sa paggawa ng mabuti ay wala silang kaalaman. [H3045 yada ■] [H3190 yatab ■] [H7489 ra'a' ■] [H2450 chakam ■] [H3045 yada ■]

MATALINO SA PAGGAWA NG MASAMA + SA PAGGAWA NG MABUTI WALANG KAALAMAN.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ilagay nang magkatabi ang dalawang pagkaalam: hindi nila ako NAKILALA, at sa paggawa ng mabuti ay WALA silang KAALAMAN — yada (H3045, malaman) sa dalawang pook, ang mismong salita ng Genesis 3:22. Pinanatili ng tao ang kaalaman ng kasamaan at nawala ang kaalaman ng Diyos; iyan ang buong ani ng punongkahoy.)

C. Jeremias 17:9 Ang puso ay magdaraya ng higit kay sa lahat na bagay, at totooong masama: sinong makaaalam? [H3045 yada ■] [H605 anash ■] [H6121 aqob ■] [H3820 leb ■]

ANG PUSO = MAPANLINLANG NANG HIGIT SA LAHAT NG BAGAY + WALANG KAGALINGANG MASAMA.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang "desperately wicked" ay anash (H605, wicked): may sakit na hindi na magagamot. At pansinin ang tanong — sino ang makaKAKAALAM nito? Ang isa na kumuha ng kaalaman ng mabuti at masama ay hindi man lamang makakilala sa sarili niyang puso.)

D. Malakias 2:17 Inyong niyamot ang Panginoon ng inyong mga salita. Gayon ma'y inyong sinasabi, Sa ano namin niyamot siya? Na inyong sinasabi, Bawa't gumagawa ng kasamaan ay mabuti sa paningin ng Panginoon, at kaniyang kinalulugdan sila; o saan nandoon ang Dios ng kahatulan. [H2896 towb ■] [H7451 ra ■]

ANG BAWAT ISA NA GUMAGAWA NG MASAMA AY MABUTI SA PANINGIN NG PANGINOON → SAAN NARON ANG DIOS NG KAHATULAN?

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang mapandayang puso ay hindi tumitigil sa paggawa ng masama. Sa bandang huli, tinatawag nitong mabuti ang masama, at ipinapalagay pa nga na sinasang-ayunan ito ng Panginoon. Dalawang magkaibang propeta, isa at ang iisang babala.)

III. ANG PANAWAGAN — TANGGIHAN (H3988 MA'AS) ANG MASAMA, PILIIN (H977 BACHAR) ANG MABUTI

A. Isaias 7:15 Siya'y kakain ng mantekilla at pulot, pagka siya'y natutong tumanggi sa kasamaan, at pumili ng mabuti. [H2896 towb ■] [H977 bachar ■] [H7451 ra ■] [H3988 ma'as ■] [H3045 yada ■]

ALAMIN NA TANGGIHAN ANG MASAMA + PILIIN ANG MABUTI.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang salitang ito ay sinabi tungkol sa batang nabanggit bago pa ito: Narito, ang isang dalaga ay maglilihi, at manganganak ng isang lalake, at tatawagin ang kaniyang pangalan na Emmanuel (Isaias 7:14). Dumating ang isa na nakaalam kung paano tanggihan ang masama at piliin ang mabuti, at kailanman ay hindi siya nabigo.)

B. Mga Awit 97:10 Oh kayong nagsisiibig sa Panginoon, ipagtanim ninyo ang kasamaan. Kaniyang iniingatan ang mga kaluluwa ng kaniyang mga banal; kaniyang iniligtas sila sa kamay ng masama. [H8104 shamar ■] [H7451 ra ■] [H8130 sane ■] [H157 ahab ■]

KAYONG UMIIBIG SA PANGINOON → KAPOOTAN ANG MASAMA.

C. Mga Kawikaan 3:7 Huwag kang magpakapantas sa iyong sariling mga mata; matakot ka sa Panginoon, at humiwalay ka sa kasamaan: [H7451 ra ■] [H5493 sur ■] [H3372 yare ■] [H2450 chakam ■]

HUWAG KANG MAGPAKAPANTAS SA IYONG SARILING MGA MATA → MATAKOT KA SA PANGINOON + AT HUMIWALAY KA SA KASAMAAN.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang "pantas sa iyong sariling paningin" ay tumutukoy pabalik sa sariling pain ng puno: kaaya-aya sa mga mata, at mananais upang gawing pantas — ang iisang kapalaluan ng buhay na binanggit sa 1 Juan 2:16. Ang pagkatakot sa Panginoon ngayon ay nakatayo kung saan minsang nakatayo ang huwad na karunungan iyon.)

D. Mga Awit 37:27 Ikaw ay humiwalay sa kasamaan, at gumawa ka ng mabuti; at manahan ka magpakailan man. [H7931 shakan ■] [H2896 towb ■] [H7451 ra ■] [H5493 sur ■]

HUMIWALAY SA KASAMAAN + GUMAWA KA NG MABUTI → MANAHAN KA MAGPAKAILAN MAN.

(Ang aking mga sariling kaisipan — ihanay ito sa tabi ng Genesis 3:22, kung saan pinigilan ang tao sa pagkain at pananatiling buhay magpakailanman sa isang basag na kalagayan. Dito sinasabi ng salita, humiwalay sa masama, at gumawa ng mabuti, at manahan magpakailanman. Ang daan pabalik sa "magpakailanman" ay nagsisimula sa paghiwalay sa masama.)

IV. MANGATWIRAN SA PAMAMAGITAN NG SALITA — MGA PANDAMA NA SINANAY (G1128 GYMNAZO) DAHIL SA PAGGAMIT

A. 1 Mga Hari 3:9 Bigyan mo nga ang iyong lingkod ng isang matalinong puso upang humatol sa iyong bayan, upang aking makilala ang mabuti at ang masama; sapagka't sino ang makahahatol dito sa iyong malaking bayan? **[H7451 ra ■] [H2896 towb ■] [H995 bin ■] [H3820 leb ■] [H8085 shama ■]**

ISANG PUSONG NAKAKAUNAWA → UPANG MAKILALA SA GITNA NG MABUTI AT MASAMA.

(Ang aking mga sariling kaisipan — ang "pang-unawa" dito ay shama (H8085, marinig): isang pusong nakikinig. Ang kahulugan ay pumasok sa pandinig, noong ang babae ay nakinig sa tinig ng ahas; ang kaunawaan ay pumapasok sa ganoon din na pintuan, kapag ang puso ay nakikinig sa Diyos. At ang "masama" ay ra (H7451, kasamaan) — ang kaparehong salita ng kasamaan ng punongkahoy.)

B. Mga Hebreo 5:13 Sapagka't bawa't tumatanggap ng gatas ay walang karanasan sa salita ng katuwiran; sapagka't siya'y isang sanggol. **[G1343 dikaio syne ■] [G3056 logos ■] [G552 apeiros ■]**

GATAS → WALANG KASANAYAN SA SALITA NG KATUWIRAN.

(Ang aking sariling mga kaisipan — ang pagkilala sa mabuti at masama ay kasanayan sa SALITA. Ang paraan ay hindi mga taon, ni damdamin, kundi ang salita ng katuwiran na inilalapat sa gamit.)

C. 1 Mga Taga-Tesalonica 5:21 Subukin ninyo ang lahat ng mga bagay, ingatan ninyo ang mabuti; **[G2570 kalos ■] [G2722 katecho ■] [G1381 dokimazo ■]**

SUBUKIN NINYO ANG LAHAT NG MGA BAGAY → INGATAN NINYO ANG MABUTI.

D. 1 Mga Taga-Tesalonica 5:22 Layuan ninyo ang bawa't anyo ng masama. **[G4190 poner os ■] [G1491 eidos ■] [G567 apecho ■]**

LAYUAN NINYO ANG BAWA'T ANYO NG MASAMA.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang "subukin" ay dokimazo (G1381, subukin): subukin, sa paraang sinusubok ang metal sa apoy. Sinusubok muna ng sanay na pandama at pagkatapos ay pinanghahawakang mahigpit; at anumang napatunayang masama, kahit anyo pa lamang nito, ay inaalís.)

E. Mga Taga-Roma 16:19 Sapagka't ang inyong pagtalima ay naging bantog sa lahat ng mga tao. Kaya't nagagalak ako tungkol sa inyo: datapuwa't ibig ko na kayo'y maging marunong sa kabutihan, at musmos sa kasamaan. **[G2556 kakos ■] [G185 akeraios ■] [G18 agathos ■] [G4680 sophos ■]**

MATALINO SA MABUTI + WALANG MUWANG SA MASAMA.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang "simple" ay akeraios (G185, simple): walang halo. Ipinangako ng ahas ang karunungan sa pamamagitan ng pagkakilala sa masama; nagbibigay ang Diyos ng isang mas mabuting karunungan — matalino sa mabuti, at simple sa masama. Ngunit sa kasamaan, maging tulad ng mga bata; sa pang-unawa, maging ganap ang paglaki (1 Corinto 14:20).)

V. MANAIG (G3528 NIKAO) — NILALAMON NG MABUTI ANG MASAMA KAY CRISTO

A. Mga Gawa 10:38 Sa makatuwid baga'y si Jesus na taga Nazaret, kung paanong siya'y pinahiran ng Dios ng Espiritu Santo at ng kapangyarihan: na naglilibot na gumagawa ng mabuti, at nagpapagaling sa lahat ng mga pinahihirapan ng diablo; sapagka't sumasa kaniya ang Dios. **[G1228 diabolos ■] [G2616 katadynasteuo ■] [G2390 iaomai ■] [G2109 euergeteo ■]**

SI JESUS AY NAGLILIBOT NA GUMAGAWA NG MABUTI → NAGPAPAGALING SA LAHAT NG MGA PINAHIHIRAPAN NG DIABLO.

(Ang aking mga personal na kaisipan — nagtatagpo ang mabuti at masama sa isang lugar dito, at nagwawagi ang mabuti sa bawat pagtatagpo: pinagaling niya ANG LAHAT na inaapi. Sa layuning ito ang Anak ng Diyos ay nahayag — upang gibain ang mga gawa ng diyablo (1 Juan 3:8).)

B. 3 Juan 1:11 Minamahal, huwag mong tularan ang masama, kundi ang mabuti. Ang gumagawa ng mabuti ay sa Dios: ang gumagawa ng masama ay hindi nakakita sa Dios. [G2554 kakopoieo ■] [G15 agathopoieo ■] [G18 agathos ■] [G2556 kakos ■] [G3401 mimeomai ■]
HUWAG SUNDIN ANG MASAMA + SUNDIN ANG MABUTI → ANG GUMAGAWA NG MABUTI AY SA DIOS.

C. 1 Pedro 3:11 At tumalikod siya sa masama, at gumawa ng mabuti; Hanapin ang kapayapaan, at kaniyang sundan. [G1377 dioko ■] [G1515 eirene ■] [G2212 zeteo ■] [G18 agathos ■] [G2556 kakos ■] [G1578 ekkolino ■]
IWASAN ANG MASAMA + GAWIN ANG MABUTI → HANAPIN ANG KAPAYAPAAAN, AT SUNDAN ITO.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ito mismo ang mga salita ng Awit 34:14, na muling isinulat ni Pedro sa mga taga-ibang bayan. Dalawang tipan, iisang tinig.)

D. Mga Taga-Roma 12:21 Huwag kang padaig sa masama, kundi bagkus daigin mo ng mabuti ang masama. [G18 agathos ■] [G3528 nikao ■] [G2556 kakos ■] [G3528 nikao ■]
HUWAG KANG PADAIG SA MASAMA → KUNDI BAGKUS DAIGIN MO NG MABUTI ANG MASAMA.

(Ang aking mga personal na kaisipan — nikao (G3528, overcome): manaig, magkamit ng tagumpay. Ang kasamaan ay hindi lamang dapat tanggihan; ito ay dapat DAIGIN, at ang sandata ay ang kabutihan. Pansinin kung saan pa ginamit ang salitang ito: sa kaniya na nagtatagumpay — nikao — ay ibibigay niya ang karapatang kumain ng punong-kahoy ng buhay (Apocalipsis 2:7). Lalamunin niya ang kamatayan sa pagtagumpay (Isaias 25:8).)

BIBIG NG DALAWA — LAYUAN ANG MASAMA, GUMAWA NG MABUTI, MATATAG SA BIBIG NG DALAWA AT NG ISANG PANGATLO

Amos 5:14 Magsihanap kayo ng kabutihan, at huwag kasamaan, upang kayo'y mangabuhay; at sa gayo'y ang Panginoon, ang Dios ng mga hukbo, ay sasa inyo, gaya ng inyong sinasabi. [H2421 chayah ■] [H7451 ra ■] [H2896 towb ■] [H1875 darash ■]

HANAPIN NINYO ANG MABUTI, AT HINDI ANG MASAMA → UPANG KAYO'Y MABUHAY + AT ANG PANGINOON ANG SASAINYO.

Amos 5:15 Inyong kapootan ang masama, at ibigin ang mabuti, at kayo'y mangagtatag ng kahatulan sa pintuang-bayan: marahil ang Panginoon, ang Dios ng mga hukbo ay magiging mapagbiyaya sa nalabi sa Jose. [H4941 mishpat ■] [H3322 yatsag ■] [H2896 towb ■] [H157 ahab ■] [H7451 ra ■] [H8130 sane ■]

KAPOOTAN ANG MASAMA + IBIGIN ANG MABUTI.

Mga Awit 34:14 Lumayo ka sa kasamaan, at gumawa ka ng mabuti; hanapin mo ang kapayapaan at habulin mo. [H7291 radaph ■] [H7965 shalom ■] [H1245 baqash ■] [H2896 towb ■] [H7451 ra ■] [H5493 sur ■]

LUMAYO KA SA KASAMAAN + GUMAWA KA NG MABUTI.

Mga Taga-Roma 12:9 Ang pagibig ay maging walang pagpapaimbabaw. Kapootan ninyo ang masama; makisanib kayo sa mabuti. [G18 agathos ■] [G2853 kollao ■] [G4190 poneros ■] [G655 apostygeo ■] [G505 anypokritos ■] [G26 agape ■]

KAPOOTAN NINYO ANG MASAMA + MAKISANIB KAYO SA MABUTI.

(Ang aking mga personal na kaisipan — isang pastol mula sa Tekoa (Amos 7:14), isang hari ng Israel, at isang apostol sa mga Hentil. Sa bibig ng dalawa o tatlong saksi ay pagtitibayin ang bawat salita (2 Mga Taga-Corinto 13:1), at ang lubid na tatlong ikid ay hindi madaling mapapatid (Eclesiastes 4:12). Tatlong bibig, dalawang tipan, isang utos: talikuran ang masama, panghawakan ang mabuti — at ang pag-ibig na walang pagkukunwari ang siyang tumutupad nito.)

ANG ANINO AT ANG KATUPARAN

Shadow Genesis 3:13 At sinabi ng Panginoong Dios sa babae, Ano itong iyong ginawa? At sinabi ng babae, Dinaya ako ng ahas, at ako'y kumain. [H5377 nasha ■]

DINAYA AKO NG AHAS, AT AKO'Y KUMAIN.

Fulfillment Mga Taga-Roma 5:19 Sapagka't kung paanong sa pamamagitan ng pagsuway ng isang tao ang marami ay naging mga makasalan, gayon din sa pamamagitan ng pagtalima ng isa ang marami ay magiging mga matuwid. **[G5218 hypakoe ■] [G3876 parakoe ■]**

SAPAGKA'T KUNG PAANONG SA PAMAMAGITAN NG PAGSUWAY NG ISANG TAO ANG MARAMI AY NAGING MGA MAKASALANAN → GAYON DIN SA PAMAMAGITAN NG PAGTALIMA NG ISA ANG MARAMI AY MAGIGING MGA MATUWID.

Fulfillment 1 Pedro 2:24 Na siya rin ang nagdala ng ating mga kasalanan sa kaniyang katawan sa ibabaw ng kahoy, upang pagkamatay natin sa mga kasalanan, ay mangabuhay tayo sa katuwiran; na dahil sa kaniyang mga sugat ay nangagsigaling kayo. **[G2390 iaomai ■] [G3468 molops ■] [G3586 xylon ■] [G399 anaphero ■]**

NAGDALA SIYA NG ATING MGA KASALANAN SA KANIYANG KATAWAN SA IBABAW NG KAHOY → UPANG MANGABUHAY TAYO SA KATUWIRAN.

(Ang aking mga personal na kaisipan — ang anino: hayagang sinabi ng babae, dinaya ako ng ahas, at kumain ako. Ang katuparan: sa pagsuway ng isang tao, marami ang naging makasalan, ngunit sa pagsunod ng isa, marami ang ginawang matuwid — at ang masunuring Isa na iyon ang siyang nagdala ng ating mga kasalanan sa kanyang sariling katawan sa ibabaw ng kahoy, upang tayo, na patay na sa kasalanan, ay mabuhay para sa katuwiran. Ang pandaraya sa halamanan ay napawi ng pagsunod sa krus.)

PANANAPOS

Pahayag 2:7 Ang may pakinig, ay makinig sa sinasabi ng Espiritu sa mga iglesia. Ang magtagumpay, ay siya kong pakakanin ng punong kahoy ng buhay, na nasa Paraiso ng Dios. **[G3857 paradeisos ■] [G2222 zoe ■] [G3586 xylon ■] [G5315 phago ■] [G3528 nikao ■]**

SA MAGTAGUMPAY → AY BIBIGYANG MAKAKAIN NG BUNGA NG PUNONGKAHOY NG BUHAY, NA NAROON SA GITNA NG PARAISO NG DIOS.

Pahayag 22:2 Sa gitna ng lansangang yaon. At sa dako rito ng ilog, at sa ibayo nito, naroon ang punong kahoy ng buhay, na namumunga ng labingdalawang iba't ibang bunga, na namumunga sa bawa't buwan: at ang mga dahon ng punong kahoy ay pangpagaling sa mga bansa. **[G1484 ethnos ■] [G2322 therapeia ■] [G2222 zoe ■] [G3586 xylon ■]**

ANG PUNONGKAHOY NG BUHAY → ANG BUNGA NIYA BAWAT BUWAN + ANG MGA DAHON PARA SA PAGPAPAGALING SA MGA BANSA.

(Ang aking sariling mga kaisipan — narito ang buong pag-aaral sa isang hininga: dalawang punongkahoy ang nakatayo sa gitna ng halamanan. Narinig ng tao ang isang tinig na nagsisinungaling, at kinuha ang kaalaman ng mabuti at masama bukod sa Diyos; at sa araw na yaon ay dumaan sa kanya ang kamatayan. Ang nanakawang kaalaman ay lumubog sa kanyang puso, at ang puso na nabuo nito ay mandaraya higit sa lahat ng bagay, matalino sa paggawa ng masama, hanggang sa tawagin nitong mabuti ang masama, at masama ang mabuti. Ngunit hindi iniwan ng Diyos ang tao sa punongkahoy na kanyang pinili. Inilagay niya ang kanyang salita sa harap niya — tanggihan ang masama, piliin ang mabuti; lumayo sa masama, at gumawa ng mabuti — at ibinigay niya ang malakas na pagkain, upang sa paggamit ay masanay ang mga pandama na kilalanin ang dalawa. Pagkatapos ay dumating ang anak ng birhen. Tinanggihan niya ang masama at pinili ang mabuti, at hindi kailanman nabigo. Siya ay naglakad na gumagawa ng mabuti, at dinala ang ating kasamaan sa kanyang sariling katawan sa punongkahoy. At sa pamamagitan ng punongkahoy na iyon, ang daan patungo sa punongkahoy ng buhay, na sarado mula noong Eden, ay bukas na nakatayo. Ang nawala ng tao sa pagkain, ibinibigay ulit ng Diyos sa pagkain: sa kanya na nagtagumpay ay ibinigay niya ang karapatang kumain ng bunga ng punongkahoy ng buhay. Sa simula ng aklat ay may punongkahoy na binabantayan; sa dulo ng aklat ay may punongkahoy na malayang makakain ng sinumang nagtagumpay, at ang mga dahon nito ay para sa kagalingan ng mga bansa. Ang mabuti ay hindi lamang nakatakas sa masama — ang mabuti ay nagtagumpay dito. Magsimula sa tainga, panghawakan nang matatag ang salita, at kainin sa huli ang bunga ng punongkahoy na iyon.)

PAGSASANAY NA PAGSUSULIT

1. Genesis 2:17 — Sa araw na ikaw ay kumain niyaon ay walang pagsalang:

- magpakarunong
- mamatay

- c) maging tulad ng mga diyos
2. **Isaias 7:15 — Siya'y kakain ng mantekilla at pulot, upang matuto siyang:**
- a) tumanggi sa kasamaan, at pumili ng mabuti
 - b) piliin ang masama, at tanggihan ang mabuti
 - c) suriin ang mga iniisip ng puso
3. **Amos 5:14 — Magsihanap kayo ng kabutihan, at huwag kasamaan, upang kayo'y:**
- a) tumayo sa pintuang-daan
 - b) magmagandang-loob sa nalabi
 - c) mabuhay
4. **Jeremias 17:9 — Ang puso ay magdaraya ng higit kay sa lahat na bagay, at totoong:**
- a) masama
 - b) hangal
 - c) mahina
5. **Hebreo 5:14 — Nguni't ang pagkaing matigas ay sa mga may gulang, sa makatuwid ay doon sa mga sa pamamagitan ng:**
- a) kaalaman
 - b) gumamit
 - c) edad
6. **Roma 16:19 — Ibig ko na kayo'y maging marunong sa kabutihan, at:**
- a) tahimik
 - b) paghihiwalay
 - c) musmos
7. **Pahayag 2:7 — Ang magtagumpay, ay siya kong pakakanin ng:**
- a) ang natatagong manna
 - ang punong kahoy ng buhay
 - c) ang bunga ng puno ng ubas

SUSI SA SAGOT: 1-b, 2-a, 3-c, 4-a, 5-b, 6-c, 7-b

PAANO SUMASANGA ANG PAG-AARAL NA ITO

→ PAANO NAGDUDULOT NG LIWANAG ANG ANINO: DALAWANG PUNONGKAHOY ANG NATAYO SA HARDIN. SA PUNONGKAHOY NG KAALAMAN AY DUMATING ANG KAMATAYAN; SA PUNONGKAHOY NG KRUS, ANG KAMATAYAN AY INALIS, AT ANG PUNONGKAHOY NG BUHAY AY BUKAS NA NATATAYO. ANG PAGMAMASID SA UNANG PUNONGKAHOY AY TUMUTULONG SA ATIN UPANG MAKITA KUNG GAANO KABUTI ANG HULING PUNONGKAHOY (GENESIS 2:9 → 1 PEDRO 2:24 → APOCALIPSIS 2:7).

KUNG PAANO DINADALA NG BAGONG TIPAN ANG PAREHONG SALITA: SUMULAT SI PEDRO SA MGA DAYUHAN NG MGA EKSATONG SALITANG INAWIT NI DAVID — LUMAYO SA MASAMA, AT GUMAWA NG MABUTI (AWIT 34:14 → 1 PEDRO 3:11). ANG UTOS AY HINDI KAILANMAN NAGBAGO. NGUNIT ANG BAGONG TIPAN AY NAGDARAGDAG NG KAPANGYARIHAN, SAPAGKAT PINAHIRAN NG DIYOS SI HESUS NG NAZARET, NA NAGLIBOT NA GUMAGAWA NG MABUTI (MGA GAWA 10:38).

KUNG PAANO MAHALAGA ANG MGA SALITA: ANG "PAGSUWAY" SA ROMA 5:19 AY PARAKOE (G3876, DISOBEDIENCE), ISANG MALI SA PAKIKINIG; ANG "PAGSUNOD" AY HYPAKOE (G5218, OBEDIENCE), ISANG PAKIKINIG NA NAGBUBUNGA. ANG PAGKAHULOG AY PUMASOK SA PANDINIG, AT GAYON DIN ANG PANANAMPALATAYA (ROMA 10:17). AT ANG NAKAUUNAWANG PUSO NG 1 MGA HARI 3:9 AY SA HEBREO AY ISANG PUSONG NAKIKINIG, SHAMA (H8085, TO HEAR).

PAANO ITO NAUUKOL SA JUDIO AT HENTIL: ANG MGA GAWA 10:38 AY IPINANGARAL SA BAHAY NI CORNELIO, ISANG HENTIL. AT ANG MGA DAHON NG PUNONG-KAHOY NG BUHAY AY UKOL SA PAGPAPAGALING SA MGA BANSA (PAHAYAG 22:2). SA BAWAT BANSA, ANG NATATAKOT SA KANIYA AT GUMAGAWA NG MATUWID AY TINATANGGAP NIYA (MGA GAWA 10:35).

→ PAANO ITO NAUUKOL SA IYO: SIYASATIN ANG LAHAT NG MGA BAGAY; INGATAN ANG MABUTI (1 MGA TAGA-TESALONICA 5:21). ANG MGA PANDAMA AY SINANAY SA PAGGAMIT (MGA HEBREO 5:14). IKAW AY MAGMAMALASAKIT SA

SALITA, AT HUWAG LAMANG TAGAPAKINIG (SANTIAGO 1:22), AT ANG KAALAMAN AY LUMALAGO.

ANG KAHULUGAN NITO PARA SA KAWALANG-HANGGAN: ANG NAWALA SA PAGKAIN AY IBINIBIGAY ULI SA PAGKAIN. ANG MAGTAGUMPAY AY BIBIGYAN KO NG KARAPATANG KUMAIN SA PUNONG-KAHOY NG BUHAY (PAHAYAG 2:7). IKAW AY HUMIWALAY SA MASAMA, AT GUMAWA NG MABUTI; AT IKAW AY TATAHAN MAGPAKAILAN MAN (AWIT 37:27).

RABBIT TRAIL: SINASABI NG AWIT 34, LASAPIN NINYO AT TINGNAN NA ANG PANGINOON AY MABUTI (AWIT 34:8), BAGO SINABING, HUMIWALAY KA SA MASAMA, AT GUMAWA KA NG MABUTI (AWIT 34:14). ANG BIBIG NA NAKALASAP NA SA MABUTI AY MAY BAGONG HUKOM LABAN SA MASAMA. SUNDAN ANG PAGKAIN SA BUONG AKLAT: GENESIS 3:12 → AWIT 34:8 → JUAN 6:51 → APOCALIPSIS 2:7.

→ POSIBLENG PAGHAHAYAG: ANG PUNONG KINAPITAAN NIYA NG ATING MGA KASALANAN (1 PEDRO 2:24) AT ANG PUNONG-KAHOY NG BUHAY (APOCALIPSIS 2:7; 22:2) AY IISA AT KAPAREHONG SALITANG GRIEGO, XYLON (G3586, TREE). [MGA TALATA NA PINAGSAMA-SAMA — WALANG IISANG TALATA NA NAGSASAAD NITO NANG MAG-ISA] (AKING SARILING MGA KAISIPAN — SA ISANG PUNONG-KAHOY, GINUGOL NG KASAMAAN ANG SARILI NITO LABAN SA MABUTI, AT NATALO. MULA SA PUNONG-KAHOY NA IYON, BUKAS NA ANG DAAN PATUNGO SA KABILANG PUNONG-KAHOY. ISANG PUNONG-KAHOY ANG TUMANGGAP NG KAMATAYAN PARA SA ATIN, UPANG ANG KABILANG PUNONG-KAHOY NAMAN AY MAKAPAGBIGAY SA ATIN NG BUHAY.)

ANO ANG DAPAT MONG GAWIN UPANG MALIGTAS?

Tingnan ang ating pag-aaral sa Bibliya — "Ano ang Kailangan Kong Gawin Upang Maligtas"

SOURCES & CREDITS

Scripture: Ang Dating Biblia (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).